
DUK'S SAMVÆRS- OG TRIVSELSPOLITIKKER

Senest opdateret juli 2025

DANMARKS UNGE KATOLIKKER

Jagtvej 183B, 2100 København Ø ~ Tlf. 20 59 76 10 ~ duk@duk.dk ~ www.duk.dk

Indhold

Indledning	3
Det gode samvær – i og for fællesskabet	4
At være et forbillede	4
Sprog	5
Drilleri	5
Konflikter	5
Mobning	6
Den respekterede fysiske grænse	7
Soveforhold	7
Toilet- og bad	7
Badning i sø/hav	8
Intimitet	8
Den private samtale	8
Kærester	8
Børneattester	9
Alkohol og rygning på DUK's arrangementer	9
Særlige regler for deltagere	10
Særlige regler til arrangementer med alkoholservering: Tryghedsværter	10
Når grænsen er overtrådt	11
Du er ikke alene	11
Mistanke om misbrug	11
Rygter	12
Grooming	12
En leder overskrider grænsen	13
Lovgivningen	13
Samleje og anden kønslig omgang	13
Generel underretningspligt	14
Mistanke om kriminalitet	14
Vejledning til præster på DUK's arrangementer	15
DUK's samværs- og trivselspolitikker ganske kort	16

Indledning

DUK's Samværs- og Trivselspolitikker er en samlet oversigt over de politikker, som er gældende i DUK's børne- og ungdomsarbejde. Politikkerne er gældende på alle DUK's nationale og internationale arrangementer. Disse politikker har til formål at formulere DUK's politikker til vores frivillige (også kaldet ledere), som bruger uger af deres ferie og fritid på at skabe gode rammer på lejre og arrangementer for børn og unge. Derudover giver politikkerne også forældre, samt andre interessenter en forståelse for politikkerne som DUK's arrangementer er underlagt.

Politikkerne behandler nogle af de situationer, som ethvert lederteam bør være forberedt på. Målet er naturligvis, at ledere og deltagere fremover kan få en masse gode, sjove og mindeværdige oplevelser sammen på DUK's arrangementer.

At have en tro betyder også at have en holdning til mange af livets aspekter. Som børne- og ungdomsorganisation er vi med til at præge vores medlemmers og deltageres holdninger. Derfor er vores ledes vigtigste huskeregler: Som frivillig (leder) er du en rollemodel for deltagerne, samt en repræsentant for Den Katolske Kirke. Derudover skal vi respektere hinandens grænser, både fysisk, psykisk og i forhold til troen på Gud.

Fællesskabet mellem voksne og børn/unge på DUK's arrangementer er en grundpille i de oplevelser, deltagerne gennem tiden har fået med og i DUK. At der netop i dette fællesskab kan opstå alvorlige problemer, er et emne, vi skal tage meget alvorligt. Problemerne kan opstå på arrangementet, eller børnene kan bringe dem med hjemmefra, men i begge tilfælde er det vigtigt, at et lederteam er forberedt på at håndtere situationen.

Som lederteam har vi et fælles ansvar for at politikkerne bliver overholdt. Det betyder, at den enkelte leder er forpligtet til at overholde politikkerne, samt at hjælpe de andre ledere med at overholde politikkerne. Overtrædes en politik, har enhver leder ansvar for at gøre lejrchefen opmærksom på dette. Derefter er det lejrchefens ansvar at behandle situationen. Bliver politikkerne gentagne gange brudt, bør lejrchefen indsætte konsekvenser for brudene, såsom hjemsendelse af leder eller deltager. Hjemsendelsen vil ske på egen regning. I tilfælde af at lejrchefen er i tvivl om håndteringen af sådanne situationer, kan lejrchefen henvende sig til DUK's sekretariat eller den til siddende hovedbestyrelsesformand.

Det gode samvær – i og for fællesskabet

En af de grundlæggende værdier i DUK's relationsarbejde er at vi ser hinanden, passer på hinanden og ikke mindst respekterer hinanden. Som kristne tror vi, at vi alle er skabt i Guds billede, og derfor skal der være plads til alle, som ønsker at være en del af Kirken. Vores katolske fællesskab har en mangfoldig sammensætning, der kommer til udtryk i forskellige nationale, sproglige og kulturelle baggrunde, præcis som vi som mennesker også er komplekse og forskellige. Da vi alle kommer med forskellige forudsætninger på både godt og ondt, er det vigtigt, ikke mindst for vores børn og unge, at de kan være sårbare og åbne i et trygt miljø. Dette gør sig også gældende med mere identitetsskabende og grundlæggende spørgsmål om tro, tvivl, seksualitet og kønsidentitet, som bevæger sig hos mange unge. Det katolske fællesskab bygger på, at med fælles tro står vi stærkest, ikke blot udadtil med vores kristne vidnesbyrd, men også indadtil ved at alle føler sig velkomne, elsket og respekteret. Det er vigtigt, at alle kan være sig selv og føle sig trygge til netop at fordybe sig og udforske den personlige, men også den fælles tro.

Derfor vil enhver form for mobning ikke blive tolereret – ej heller hvis det udtrykkes på skrift eller sociale medier. Mobning kan komme i flere afskygninger og det kan være svært at bedømme, hvornår én aktivitet er gået fra at være en misforståelse eller et uskyldigt drilleri til decideret mobning. Derfor har vi udarbejdet nogle tommelfingerregler, som kan anvendes vejledende, for at respektere hinandens grænser. Ledere har altid pligt til at gribe ind, hvis denne er vidne til mobning eller anden uacceptabel adfærd. Som leder skal du altid handle i situationen og konfrontere den eller de deltagere der er i spil.

At være et forbillede

En naturlig del af samværet på en lejr er, at deltagerne oplever lederne i mange forskellige og undertiden underholdende situationer. Som leder bliver du rollemodel for deltagerne, hvilket bør have den konsekvens, at du tænker om der din måde at være på og du bør overveje hvordan din opførsel kan opfattes udefra. Selv en tilsyneladende sketch eller leg kan opfattes uheldigt, når den genfortælles af børnene efter lejren. Vær derfor opmærksom på, hvordan du både henvender dig til deltagere – men bestemt også øvrige ledere. Din opførsel vil blive opfattet som legitim og spejlet af deltagere. Opfør dig derfor som en rollemodel og på en sådan måde du selv ønsker deltagerne, opfører sig.

Sprog

Vi taler respektfuldt og ordentligt til hinanden. Ledere, deltagere og præster har alle et ansvar for at omgangstonen på et arrangement ikke er stødende, nedsættende eller krænkende. Brug gerne en uge inden lejren på at akklimatisere dit eget sprog, så bandeordene m.m. så vidt muligt undgås på arrangementet. Hav også overvejelser om sprogbrug i forbindelse med den musik, der afspilles. Hold også musikken i en sober tone.

Drilleri

Drilleri kan ofte antages som uskyldig. Der er en hårfin balance mellem venskabeligt drilleri, som er en naturlig del af børn og unges sociale interaktion, og til at grænsen er overtrådt og nogen bliver ked af det. Vi er som mennesker forskellige og selvom nogle ikke lader sig mærke af drillerier, så kan andre blive meget kede af det. Drillerier kan virke hårde – men intentionen er ikke at udelukke nogen fra fællesskabet. Vær altid opmærksom på, hvordan modtageren reagerer på drillerier – og hvis det giver mening, så tag en snak om, hvordan man havde det i situationen. Uskyldigt drilleri mellem to venner kan være med til at skabe en utryk atmosfære for deltagere, som overværer det, da det ikke er sikkert denne deltager ved, at disse drillerier er kærligt ment og den vanlige tone mellem disse to venner.

Konflikter

Konflikter opstår naturligt, når man er intenst sammen med andre mennesker, som især kan ses ved overnatningsarrangementer. Her kan deltagere så vel som ledere være pressede på søvn og ro, og derfor kan man have en kortere lunte end vanligt. Konflikter er ofte ubehagelige og går begge veje – og begge parter bliver kede af det. Disse skal helst håndteres hurtigst muligt, så hvis du som leder er vidne til en konflikt – enten mellem ledere eller deltagere, så er det helt i orden at agere mellemmand, hvis de involverede parter ønsker det. Husk også at respektere en grænse, hvis parterne ikke ønsker hjælp. Vær dog opmærksom på om konflikten er blevet løst eller om det kræver indgriben og orientering til lejrchefen. Har konflikten været mellem deltagere, så skal der orienteres til hele lederteamet, evt. ved et ledermøde, så alle ledere er klar til at gribe ind, hvis konflikten mod forventning skulle eskalere.

Mobning

Mobning er systematisk forfølgelse eller udelukkelse fra fællesskabet. DUK's arrangementer er sjældent længer end en uge og ofte, især i lokalforeningerne, kun et par timer. Derfor kan det være svært som leder at spotte eventuel mobning i deltagergruppen. Det gælder om at være opmærksom på, hvilke rygter, der går rundt i deltagergruppen og om en deltager ofte er alene eller bevidst søger væk fra gruppen. Der kan være mange årsager til fravalget og har deltageren behov for at være alene, skal dette naturligvis respekteres, men det er i høj grad ledernes opgave at hjælpe deltageren tilbage til gruppen, hvis vedkommende ikke kan på egen hånd. Dialog og anerkendelse er altid en positiv fremgangsmåde, som også er tillidsskabende, hvilket er essentielt for en sådan samtale. Ofte kan det være misforståelser, der er årsagen til konflikten og derfor er det vigtigt, at man forsøger at komme disse til livs. Husk, at ud altid kan gå til lejrchefen eller resten af lederteamet, hvis du er i tvivl eller har svært ved at håndtere en given situation.

Nedenfor kan du se nogle symptomer på mobning. Bemærk, at disse også kan forekomme uden at være symptomer på mobning eller mistrivsel.

- Psykosomatiske symptomer (hovedpine, mavepine, søvnbesvær, træthed)
- Manglende fokus og koncentrationer
- Svær at placere i gruppearbejde
- Aggressiv eller destruktiv adfærd
- Nervøs adfærd
- Stille, indadvendt adfærd
- Ked af det
- Tristhed og depression
- Usikkerhed, lavt selvværd og negativt selvbillede
- Skiftende eller markant ændring i adfærdsmønstre
- Fysiske mærker på kroppen (enten fra andre eller fra selvskade)
- Angst for skolelivet, især det sociale liv

(Uddrag fra sundhed.dk)

Den respekterede fysiske grænse

Som allerede fremhævet har vi alle forskellige grænser. Dette gælder både fysisk og psykisk. Det er vigtigt for os alle, at der skal være plads til at komme hinanden ved. Vi kan til tider arbejde med deltagere, der også higer efter eller har behov for voksenkontakt og voksenbekræftelse i form af fysisk kontakt. Disse kan imødekommes inden for rimelighedens grænser og indenfor hvad den individuelle leder og deltager er komfortabel med.

DUK udarbejdet specifikke retningslinjer, der mindsker risikoen for misforståelser og reelle grænseovertrædelser. Der er som følger:

Soveforhold

På DUK's arrangementer med overnatning sover kønnene adskilt, medmindre der er tale om ægtepar eller par med fælles børn. Dette gælder for ledere såvel som deltagere. Deltagere sover i dertil indrettede sovesale, værelser eller telte afhængigt af arrangementstypen og opholder sig kun på sit eget køns sovesal m.m. Deltagere og ledere må aldrig sove på tværs af roller og kønne. Ledere og deltagere skal som udgangspunkt sove hver for sig. Hvis forholdene skulle umuliggøre at opdele ledere og deltagere, er det lejrchefens ansvar at tage mest muligt hensyn til alle. Kontakt altid DUK's sekretariat, hvis du oplever udfordringer med at overholde denne regel. Så vil I sammen kunne finde frem til den mest optimale løsning.

Toilet- og bad

Som udgangspunkt skal der prioriteres kønsadskilte toilet- og badeforhold. Kan dette ikke gennemføres af andre årsager, skal der prioriteres at have skiftende badetider for kønnene. Ledere skal generelt undgå at bade sammen med deltagere og kan evt. fastsætte et tidspunkt, hvor det kun er ledere, der må gøre brug af badeforholdene. På arrangementer hvor deltagere har brug for hjælp ved bad, skal der være mindst to påklædte ledere til stede af samme køn som deltagerne.

Badning i sø/hav

Ved badning i sø/hav skal der være mindst to svømmekompetente ledere være til stede og helst én af hvert køn, hvis det kan lade sig gøre. Der skal til alle tider være mindst én leder i vandet og én leder på land. Hvis der skulle ske et uheld, vil der altid være én leder sammen med deltagerne og én leder som kan løbe efter hjælp. Respektér deltagernes grænser for berøring og kropskontakt ved leg i vandet. Det er dig, som den voksne, der ved hvad der er tilladt og det er vigtigt, at du overholder dette. Hellere lidt for meget afstand end lidt for lidt.

Intimitet

Der er plads til knus og kram, hvis begge parter synes, det er okay. Kys er aldrig okay mellem ledere og deltagere. Heller ikke hvis deltageren efterspørger det. Det er altid i orden at afvise berøring fx kram, hvis det overskrider ens grænse. Det gælder både deltagere og ledere.

Den private samtale

Der er plads til fortrolige samtaler, men aldrig i private, lukkede rum. Fortrolige samtaler finder sted hvor andre kan se hvem der er til stede og hvad der foregår, men uden at kunne høre hvad der tales om. Det kan fx være ved at sidde på en bænk væk fra gruppen men hvor der er frit udsyn til bænken.

Kærester

En leder på DUK-arrangementer må ikke have romantiske relationer til deltagere under 18 år. Dette beror på, at vi som ledere er underlagt Straffelov §223, den såkaldte 'træner- og skolelærerparagraf'. I DUK har vi valgt at fastholde dette til arrangementer, hvor deltagergruppens primære alder er under 18 år, fx juniorlejr hvor aldersgruppen er 15-18 år eller lignende arrangementer. Ved øvrige arrangementer fx ledertræning eller lejrledelseskursus, hvor deltagergruppen primært er over 18 år forventes det, at eventuelle kærestepar mellem ledere og deltagere er sig bevidste om, hvilke signaler de sender – både for egen skyld og de øvrige deltageres. Der kan nemt opstå misforståelser og rygter, som ikke er sandt. Derudover skal alle naturligvis følge de øvrigt gældende politikker på DUK's arrangementer ift. 'den private samtale' og 'soveforhold' m.m.

Børneattester

Alle ledere og præster på DUK-arrangementer skal indvilge til at DUK indhenter børneattester på dem. Hvis en leder ikke giver sit samtykke inden arrangementet eller hvis attesten fra politiet har bemærkninger, vil sekretariatet tage direkte kontakt til vedkommende og informere om, at denne ikke kan være leder på arrangementet. Ledere som er frivillig gennem flere år, vil blive anmodet om en ny børneattest hvert andet år. Alle børneattester skal være indhentet inden arrangementets begyndelse. Det er derfor vigtigt at sekretariatet modtager lederlister i god tid og at ledere godkender forespørgslen rettidigt.

Der indhentes også børneattester på alle lejrpræster, kateketer og forældre, som overnatter på lejrstedet.

Alkohol og rygning på DUK's arrangementer

Ethvert lederteam bør tage en debat om deres holdning til alkohol og rygning samt gennemgå DUK's politikker. Det er vigtigt, at lederne er opmærksomme på det indtryk deltagerne får af dem – også efter deltagernes sengetid. Det kan være svært for et barn, som fx. ikke kan sove at skelne mellem ledere som har det sjovt og voksne som er fulde. DUK følger dansk lovgivning og har derfor en nultolerance for rusmidler, herunder hash, narkotika og euforiserende stoffer. Det er til enhver tid lejrchefen på det pågældende arrangement, der har ansvaret for at DUK's politikker bliver overholdt. Ligeledes kan lejrchefer til enhver tid vurdere om det er nødvendigt at hjemsende en leder eller deltager, hvis de bryder politikkerne.

Nedenstående forhold skal overholdes:

- Ledere under 18 år indtager aldrig alkohol og må kun ryge eller bruge snus, hvis der foreligger lejrchefen en skriftlig eller mundtlig tilladelse fra gældende værge.
- Ledere må ikke drikke alkohol eller ryge, når deltagere under 18 år er til stede. Undtaget er dog særlige arrangementer fx familiearrangementer, årsmøde o.lign.
- Berusede ledere kan ikke tolereres.

- Der skal til enhver tid være minimum én kvindelig og én mandlig leder over 18 år, der ikke indtager alkohol og som har kørekort. I tilfælde af uheld skal der være ledere, som er i stand til at køre bil.
- Ledere, der arbejder i køkkenet, bør ikke indtage alkohol i et sådant omfang, så deres alkoholpromille overstiger grænsen for lovlig bilkørsel. Køkkenet er en farlig arbejdsplads og arbejdet med køkkenudstyr kombineret med alkoholpåvirkning kan medføre alvorlige ulykker.
- Ledere skal ryge adskilt fra deltagerområder. Aftalt internt i lederteamet hvor det er bedst at opholde sig, når man skal ryge. Det kan fx være for enden af vejen, bag et skur eller på parkeringspladsen på Ømborgen. Ved lejre på Ømborgen skal man være opmærksom på at, der er værelse med vinduer ud til bagsiden af køkkenet og der kan komme cigaretrøg ind af vinduet, hvis lederne ryger bag køkkenet.

Særlige regler for deltagere

- Deltagere under 18 år må aldrig indtage alkohol på DUK-arrangementer. Deltagere over 18 år må gerne indtage alkohol hvis der er tale om et arrangement for deltagere over 18 år eller på særlige arrangementer, hvor denne deltagers forældre er til stede.
- Deltageres alkoholindtag må ikke være i et sådant omfang, at det bliver generende for andre deltagere eller for fællesskabet på et arrangement som helhed.
- Deltagere under 18 år må kun ryge eller tage snus hvis der foreligger lejrchefen en tilladelse fra gældende værge. Begge dele (uanset alder) skal foregå udenfor program og så diskret som muligt og på et dertil udpeget område adskilt fra resten af arrangementet.

Særlige regler til arrangementer med alkoholservering: Tryghedsværter

Det skal altid være en tryk oplevelse at deltage på DUK's arrangementer og derfor skal der udvælges to eller flere ædru tryghedsværter. Disse værter opgave er at være tilgængelige og synlige under arrangementer, hvor der serveres alkohol. De kan bære tydelige navneskilte eller veste hvorpå deltagere og øvrige ledere til enhver tid kan henvende sig til dem, hvis de er utrygge eller oplever ubehagelig opførsel.

Ved arrangementer med alkoholservering skal der naturligvis drikkes med måde og ikke overskride egen tolerance. Det skal være muligt at deltage på lige fod uanset om man

drikker alkohol eller ej. Tryghedsværterne kan til enhver tid indskrænke udskænkning af alkohol til bestemte personer og kan til enhver tid bede deltagere om at trække sig tilbage eller sige tak for denne gang og tage hjem. Dette skal efterleves uden yderligere forbehold.

Når grænsen er overtrådt

På stort set alle arrangementer vil der opstå små eller store problemer, som du ikke har kunnet forudse. Her er et par tommelfingerregler til hvordan sådanne situationer håndteres.

Du er ikke alene

Som leder er du en del af et team. Det vil sige at hvis du står i en situation som du ikke umiddelbart kan håndtere, så kontakt lejrchefen og/eller tag det op i lederteamet, så du kan få hjælp til håndtering af situationen. Lejrchefen har det overordnede ansvar for lejren, men alle ledere har selvfølgelig et personligt ansvar for at skabe en tryk lejr samt følge lovgivningen og DUK's politikker.

Mistanke om misbrug

Opstår der på et arrangement mistanke om, at et barn i sin hverdag bliver udsat for fysisk eller psykisk misbrug, er det vigtigt at mistanken bliver taget alvorligt. Det indebærer blandt andet at man ikke reagerer forhastet. Hvis barnet selv fortæller om situationer, som du føler du skal reagere på, så lov ikke barnet tavshed. Selvom man kan have lyst til at berolige barnet på denne måde, så kan det være et stort tillidsbrud, hvis du alligevel reagerer på hvad barnet fortæller. I tilfælde om mistanke om misbrug i hjemmet skal du kontakte lejrchefen eller lejrpræsten. Sammen aftaler I hvordan situationen skal håndteres.

Hvis du har en stærk mistanke og du sammen med lejrchefen eller lejrpræsten beslutter at der skal reageres på en stærk mistanke, skal I kontakte sekretariatet med det samme. Sekretariatet vil herefter indberette mistanken til de sociale myndigheder. Ledere skal ikke kontakte forældrene under sådanne mistanker. Det gælder hvis den formodede krænker er forældre eller på anden måde nærmeste familie/omsorgsperson til deltageren. Under alle omstændigheder skal sekretariatet orienteres.

Når sagen er indberettet til de sociale myndigheder, ligger ansvaret ikke længere hos lederne eller DUK. En indberetning til de sociale myndigheder har ikke nødvendigvis direkte konsekvenser for barnet, men de vurderer alle indberetninger.

Rygter

Rygter kan opstå på arrangementer og disse er ofte skadelige for hovedpersonerne i fortællingerne. Derfor skal der reageres på rygter og de skal lukkes ned.

Hvis der opstår rygter om at en leder har ønske om et romantisk forhold eller fysisk samkvem med en deltager og vice versa skal disse lukkes ned med det samme uanset om de opfattes harmløse eller direkte ondsindede. Hvis du som leder oplever deltagerne snakke i krogene om en leder-kollega inden for dette emne er det vigtigt at tage en samtale med deltagerne, hvor du spørger ind til hvad der foregår og hvorfor de har denne opfattelse. Det er vigtigt i denne situation at tage deltagerens forklaringer alvorligt samtidig med at man forklarer dem, at sådanne rygter ikke tolereres – både af hensyn til deltagere såvel som ledere. Husk altid at bruge din lejrchef til sparring i sådanne situationer. Hvis der opstår rygter blandt deltagerne om hinanden skal disse også reageres på. Det er ikke velset at ledere indgår i rygtespredning.

Grooming

Grooming er det ord, der bruges, når vi beskriver den proces der finder sted, når en voksen gør sig til venner med et barn eller en ung med det formål at begå seksuelt overgreb. Grooming sker over tid. Det kan være kort tid, uger eller måneder eller længere tid som flere år. Grooming er dybt problematisk og krænkende. Det må ikke forekomme.

Ved grooming manipulerer krænkeren et udvalgt barn/ung ved at give denne særlig positiv opmærksomhed og tydeligt favorisere barnet med opmærksomhed, gaver, sprogligt, deler hemmeligheder og lignende. Langsomt begynder krænkeren at tale med barnet om intime temaer såsom kærester, seksuel erfaring og lignende. Ofte sker dette når krænkeren er alene med barnet. Krænkeren gør meget ud af at fortælle barnet, at de to har noget særligt sammen som kun er deres og ikke skal deles med andre. Der kan også forekomme afpresning af barnet eller barnet kan trues til tavshed. Barnet/den unge har derfor svært ved at fortælle hvad der sker til andre. Grooming ender med seksuel krænkelse og overgreb, hvis ikke det opdages og stoppes i tide.

En leder overskrider grænsen

Skulle det ske at en leder overskrider de aftalte rammer for samvær med deltagere, er det en alvorlig sag og du bør tage det op med vedkommende og lejrchefen. Det er vigtigt du handler velargumenteret og sikrer dig, at du har opfattet situationen korrekt. Lejrchefen skal konfrontere den pågældende leder med problemet.

Er der tale om en overtrædelse af DUK's samværs- og trivselspolitikker eller der på anden måde er foregået grænseoverskridende adfærd, skal dette indberettes til DUK's sekretariat. Det gøres enten telefonisk eller via email. Ønsker du at indberette det uden om lejrchefen kan du ligeledes kontakte DUK's sekretariat via telefon eller email, men det er også muligt at bruge den dertil oprettede whistleblowerordning på www.duk.dk/whistleblowerordning. Skulle der opstå mistanke om brug på dansk lovgivning vil det blive anmeldt til politiet og det er deres opgave at undersøge sagen yderligere. Hvis sagen omhandler lejrchefen, så tage det op med lejrpræsten eller DUK's sekretariat. Sekretariatet skal under alle omstændigheder underrettes.

Lovgivningen

I dette afsnit kan du finde de gældende lovgivningsparagraffer, som DUK's politikker er udarbejdet efter. Det har været baggrunden for udarbejdelsen, men flere steder har DUK valgt at følge et strengere forsigtighedsprincip end lovkravet fastsætter. Dette er for at minimere risikoen for utilsigtede forhold og organisationens medlemmer.

Samleje og anden kønslig omgang

Grundlæggende er det ifølge Straffelovens §§ 222, 224 og 225 ulovligt at have samleje eller anden kønslig omgang med børn under 15 år. Dertil kommer 'folkeskolelærerparagraffen' som Straffelovens § 223 omtales. Jævnfør denne paragraf er det ulovligt at have samleje eller anden kønslig omgang med unge under 18 år der er "betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse". Samme forhold gælder hvis der sker groft misbrug af alder og erfaring med henblik på samleje eller anden kønslig omgang.

Straffelovens regler betyder, at selv om den seksuelle lavalder i Danmark er 15 år er det strafbart at have samleje med en person under 18 år, når den ene part har særligt ansvar for den unge under 18 år. Det betyder, at ledere og øvrige ledere i DUK ikke må have samleje eller anden kønslig omgang med deltagere under 18 år, da ledere og andre frivillige har en

betroet relation til disse. Dette gør sig gældende uanset lederen og den frivilliges alder. Bestemmelsen gør sig gældende for begge køn.

Hverken ledere eller deltagere må have samleje eller anden kønslig omgang på DUK-arrangementer.

Generel underretningspligt

I Servicelovens § 154 er der en generel underretningspligt, som gælder i hele samfundet generelt: Den, der får kendskab til, at et barn under 18 år udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling, eller som leder under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette de sociale myndigheder. Det betyder konkret, at man har pligt til at underrette barnets bopælskommune om bekymringer for barnets sundhed og udvikling. Det kan både være ved mistanke om vold i hjemmet, mistanke om incest, ulovlig seksuel omgang eller i øvrigt generelt mistrivsel. Hvis du som leder i DUK har en sådan mistanke skal du kontakte sekretariatet og herefter vil sekretariatet handle på sagen og lave en indberetning.

Kommunen vil aldrig handle udelukkende på én bekymring, hvorfor man ikke skal være bange for at foretage en underretning. Tværtimod er det ens ansvar og pligt.

Enkelte personer kan i kraft af deres profession have indskærpet indberetningspligt. Det gælder fx skolelærere og fagpersoner i sundhedsvæsenet.

Mistanke om kriminalitet

Ved mistanke om øvrige kriminelle forhold har man ikke pligt til at anmelde forholdet.

Naturligvis bør kriminelle forhold altid anmeldes til politiet, men realiteten er også, at det kan være ganske ubehageligt for ofret. Derfor anbefaler DUK at man støtter ofret med hjælp og vejledning, hvis vedkommende ønsker at anmelde forholdet til politiet.

Hvis ledere politianmelder forhold der er foregået på et DUK-arrangement skal sekretariatet kontaktes med det samme.

Vejledning til præster på DUK's arrangementer

I DUK arbejder vi hele tiden på at forbedre vores politikker hvad angår samværet mellem deltagere og ledere på vores lejre. Det er ingen hemmelighed, at præster er i en særlig udsat situation. DUK ønsker at præster også føler sig trygge ved at deltage på arrangementer og at en eventuel frygt for anklage ikke skal hæmme præsten i deltagelse på arrangementer.

Her er anvisninger, som skal overholdes, for at mindske muligheden for krænkelser eller muligheden for at uskyldige situationer kan misforstås negativt.

Alle lejrpræster skal derfor overholde følgende anvisninger:

- Hverken sov eller tag bad samme sted som deltagere og yngre ledere. Overnat altid i præsteværelset, hvis et sådan findes. Hvis ikke skal præsten kontakte den nærmeste katolske præstegård og bede om overnatning. Alternativt skal præsten sove et andet isoleret sted, hvor han sover alene.
- Undgå så vidt muligt at gå ind på deltagernes værelser, men skulle der opstå en situation hvor det er nødvendigt, så hold altid døren helt åben ud til gangen.
- Gå ikke ind på deltagernes badeværelser eller toiletter medmindre en anden leder er til stede.
- Ved samtale på tomandshånd eller under skriftemål skal præsten være opmærksom på, at det foregår under entydige omstændigheder og i fysiske omgivelser, hvor både diskretion og nødvendig distance er sikret. Gå aldrig afsides med en deltager, men forbliv synlig for andre. Selvom rammen skal hindre, at situationen kan misforstås, er det vigtigt, at deltagere på vores arrangementer og især lejre har mulighed for at tale fortroligt med præsten, herunder gå til skrifte.
- Vær opmærksom på hvordan din opførsel som præst, ytringer og spontane kærtegn og kram kan opleves af modtageren og af en tredjeperson.
- Hav en god og levende samtale gående med lejrchefen men også med det øvrige lederteam om måden I er sammen med deltagerne på.
- Der indhentes børneattest på alle lejrpræster forud for deltagelse på arrangementer. Hvis anmodningen ikke godkendes i tide eller DUK modtager en attest med bemærkninger, kan præsten ikke deltage på lejren.

Se uddybninger og yderligere i "Den katolske kirkes beredskabsplan" på katolsk.dk.

DUK's samværs- og trivselspolitikker ganske kort

Dette er et uddrag af DUK's samværs- og trivselspolitikker. Læs politikkerne i fuld længde på www.duk.dk/politikker.

- Vi taler respektfuldt og ordentligt til og om hinanden.
- Vi tolererer ikke mobning og grov drilleri.
- Vi respekterer hinandens grænser – både fysisk og mentalt.
- Der opholder sig kun drenge på drengegangen og der opholder sig kun piger på pigegangen.
- Overnatning foregår kun i de tildelte værelser.
- Rygning og snus på kun foretages af deltagere og ledere over 18 år eller ved skriftlig aftale mellem værge og lejrchefen. Rygning og snus foregår kun udendørs og afsides fra lejren.
- DUK har en nultolerance for rusmidler herunder hash, narkotika og euforiserende stoffer.
- Deltagere under 18 år må ikke indtage alkohol.
- Deltagers og lederes alkoholindtag må ikke være et i et sådant omfang, at det bliver generende for andre eller fællesskabet på arrangementet som helhed. Alkoholindtag må kun ske efter aftalte anvisninger fra lejrchefen.
- Der vil altid være mindst to ædru ledere med kørekort i tilfælde af ulykker.
- Under arrangementer med alkoholservering vil der være to tryghedsværter til stede. Disse kan man altid henvende sig til, hvis man oplever grænseoverskridende adfærd. Tryghedsværter kan til enhver tid bede personer trække sig tilbage eller indskrænke udskænkning til bestemte personer. Dette skal efterleves uden yderligere forbehold.
- Præster skal ikke være alene med en deltager og skal have separat overnatning og bade faciliteter.